

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ВИКЛАДАЧА ДО ВТІЛЕННЯ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАРМАЦЕВТІВ

Лутаєва Т. В.

Кафедра педагогіки та психології

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Національного фармацевтичного університету

м. Харків, Україна

t.lutaeva@gmail.com

Вступ. Вітчизняні освітяни вищих медичних та фармацевтичних навчальних закладів (ВМФНЗ) орієнтовані на формування особистості фахівця, здатного в центрі своєї уваги бачити людину, вибудовувати взаємодію з пацієнтом на основі діалогу та взаємної поваги. Пріоритети розвитку вітчизняної освіти та запити системи охорони здоров'я в Україні актуалізують вивчення особливостей підготовки викладача, здатного до реалізації особистісно орієнтованого навчання.

Мета даних матеріалів полягає в аналізі особливостей формування готовності викладача, здатного до упровадження особистісно орієнтованого навчання на базі ВМФНЗ.

Методи дослідження: загальнотеоретичні, біографічний, аналіз історико-педагогічних джерел.

Результати дослідження. Більшість науковців вважає, що особистісно орієнтоване навчання – це взаємопов'язана діяльність учасників освітнього процесу, в якому відбувається особистісний розвиток суб'єкта навчання на основі врахування його суб'єктивного досвіду, надання можливості вибору змісту навчання, форм, методів, прийомів його засвоєння.

Науковий пошук свідчить, що формування мотиваційного компоненту готовності викладача до втілення особистісно орієнтованого навчання передбачає неперервний пошук альтернатив традиційній практиці освіти, прийняття чи відторгнення форм діяльності і спілкування з позиції власного педагогічного ідеалу, орієнтування на власні зміни в процесі педагогічного спілкування. На нашу думку, для формування педагогічного ідеалу викладача ВМФНЗ важливо надати йому можливість проаналізувати особливості науково-педагогічної діяльності фундаторів медико-фармацевтичної освіти.

На увагу заслуговують особистості науковців-медиків та природодослідників Слобожанщини. Серед них: Ф. Гізе, Є. Гордієнко, Я. Громов, М. Бокаріус, С. Попов, Г. Риндовський, А. Чиріков, М. Валяшко та інші освітяни, які вболівали за справу фармосвіти й навіть за імперської доби створювали психолого-педагогічні умови для розвитку професійних та особистісних якостей майбутніх фахівців.

Природно, що авторитетність названих представників професорсько-викладацької корпорації Харківського університету серед наукової спільноти та практичних діячів галузі охорони здоров'я багато в чому зумовлювали професійно-значущу мотивацію тих, хто навчається. Так, авторитет А. Чирікова як ученого-фармацевта сприяв підвищенню рівня сприйняття наданої ним інформації у школі для аптекарських учнів при Харківському фармацевтичному товаристві, студентами-медиками та слухачами-фармацевтами Харківського університету. Доказом цього є слова сучасників науковця щодо його особистості: «Ваше внимательное, сердечное отношение к трудам младших товарищей и всегдашняя готовность прийти каждому на помощь словом и делом, приучили фармацевтов видеть в Вас своего ближайшего советника и руководителя и снискали Вам в нашей среде наименование отца фармации» (рос. м.).

Вважаємо, що вивчення та аналіз життєдіяльності фундаторів медико-фармацевтичної освіти здійснює на викладачів навіюючий вплив. З навіюванням пов'язане наслідування – повторення і відтворення дій, вчинків, намірів, думок, почуттів. Важливою є змістова та методична готовність викладача до особистісно орієнтованого навчання, що зумовлює розвиток здатності до відтворення теоретичних положень особистісно орієнтованого навчання в практичній діяльності (розробка дидактичного комплексу, що передбачає індивідуалізацію навчання). Влучним є зауваження сучасних науковців, що саме інтерактивні заняття створюють варіативний навчальний простір, у якому бере участь кожен студент. За таких умов той, хто навчається, змушений адаптуватися та прогнозувати можливі тенденції професійної діяльності. Слід зауважити, що індивідуалізації навчання студентів сприяє розробка завдань різного рівня складності для аудиторної та позааудиторної роботи (на репродуктивному, пошуково-творчому, дослідницько-творчому рівні).

Висновки. Вивчення та аналіз психолого-педагогічної літератури,

джерел історії фармації дозволяє свідчити про важливість формування таких компонентів готовності викладача ВМФНЗ до втілення особистісно орієнтованого навчання: мотиваційний, змістовий та методичний. Особливо значущими на шляху формування мотиваційного компоненту є пошук викладачем педагогічного ідеалу засобом вивчення життєдіяльності фундаторів медико-фармацевтичної освіти; усвідомлення необхідності втілення індивідуального підходу у навчанні; орієнтація на власні зміни в процесі педагогічного спілкування. Змістову та методичну готовність викладача до особистісно орієнтованого навчання доцільно забезпечувати засобом розробки дидактичного комплексу, що передбачає індивідуалізацію навчання; упровадження інтерактивних методів навчання й завдань різного рівня складності в аудиторну та позааудиторну роботу студентів.

Перелік літератури

1. Кайдалова Л. Г. Теоретичні та методичні аспекти особистісно орієнтованого навчання / Л. Г. Кайдалова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. – Х. : Харк. держ. акад. дизайну і мистецтва, 2008. – № 3. – С. 74 – 77.

2. Особистісно-орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах : кол. моногр. / В. Андрущенко, Н. Двінська, Б. Корольова та ін. : під заг. ред. В. Андрущенка, В. Лугового. – К. : Пед. думка, 2008. – 256 с.

3. Пехота О. М. Особистісно орієнтоване навчання: підготовка вчителя : монографія / О. М. Пехота, А. М. Старєва. – 2-е вид., доповн. та перероб. – Миколаїв : Іліон, 2006. – 272 с.

4. Чествование проф. А. Д. Чирикова по случаю исполнившегося 25-летия его научной и общественной деятельности // Протоколы заседаний Харьковского медицинского общества 8 и 9 февраля 1903. – Х. : Тип. и лит. М. Зильберберг и С-вя, 1903. – 51 с.

5. Lutaieva T. Pedagogical conditions Of implementation of personality oriented education In teaching discipline «Psychiatry and narcology"/ T. Lutaieva, N. Georgiyevska // Topical issues of new drugs development : abstracts of XXIII International Scientific And Practical Conference Of Young Scientists And Student (April 21, 2016). In 2 vol. – Vol. 2. – Kh. : Publishing Office NUPh, 2016. – P. 371-372.